

Thisted byhistoriske Arkiv

Personalhistorisk samling har fået xerokopier af folketællingen 1860 for alle sogne i Thisted kommune, så at vi nu har kopier af folketællingerne 1787, 1801, 1834, 1845 og 1860 og dertil for Thisted købstad 1880. Desuden har vi fået xerokopier af en del af sognenes kirkebøger. Vi havde i forvejen kopier på mikrofilm, men de er vanskeligere at læse. Desuden har vi en del renskrevne kopier. Registreringen af kirkebøgernes indhold er fortsat, så de besøgende let kan finde, hvad de søger, selv om de ikke kan læse den gamle skrift, ved at benytte personkartoteket. Vi har modtaget en del skifter.

Erhvervs- og kulturhistorisk samling har fra Viborg Stiftsmuseum modtaget materiale fra en historisk undersøgelse om industri i området med beskrivelse og billeder af industrivirksomheder, også af nogle, der nu er nedlagt.

Vi har startet en sproglig-kulturhistorisk samling. Den vil omfatte ca. 30.000 sedler med dialektord fra Nord- og Sydty med udtalebetegnelse i lydskrift og sætninger, der viser brugen af ordene og betydningen. Sedlerne er et led i "Institut for jysk sprog- og kulturforskning"s indsamling af jyske dialekter til Jysk Ordbog, som er under udgivelse. Sedlerne bliver kopieret her, og originalsedlerne bliver efterhånden sendt til Århus Universitet. Samlingen vil også omfatte mange båndoptagelser med ældre tyboer fra Nord- og Sydty om arbejde på landet i gamle dage ude og inde, om håndværk og fiskeri, om skik og brug, om samfundsforhold m.m. Til båndoptagelserne hører aflæsninger, skrevet med lydskrift, og en oversigt over dialektens lydssystem. Der er desuden indkøbt kopi af professor K. J. Lyngbys optegnelser af dialekten i Stagstrup og Hundborg fra ca. 1860.

Historisk-topografisk samling har fået kopi af tingbøger fra Hannæs birk (der i gamle dage omfattede Øsløs, Vesløs, Arup, Tømmerby og Lild sogne og desuden Vust, Klim og Torup) og fra Nørhå birk. Vi fortsætter arbejdet med at udarbejde ekstrakter af alle sager i tingbøgerne og har nu ekstrakter af tingbøgerne fra Thisted købstad 1638-1711, Hundborg herred 1666-1688 og Hillerslev herred 1666-1683. De indeholder store mængder af personal- og kulturhistorisk stof, der hidtil har været ukendt. Kopi af ekstrakterne for Thisted købstad findes nu på Landsarkivet i Viborg, der har lånt vore ekstrakter til kopiering.

Vi har fået kopier på mikrofilm af markbøgerne 1683 for Sjørring sogn, Nørhå sogn og Vester Vandet sogn. Vi har i forvejen fra Tilsted, Torsted, Vang, Tvorup og Fårtoft. De indeholder beskrivelse af alle agre og deres fordeling mellem gårdene, oplysninger om driftsmåde, kvæghold, høavl, fiskeri og tørveskær og tit også en omtale af enkelte gårde.

Dr. Krogh-Jensens sedler om ejendomme i Vester Vandet sogn og deres ejere fra 1600erne til op i 1800erne har vi kopieret, så kopierne er nu tilgængelige. Det samme gælder hans sedler om skuder og skudeskipperne fra Ty udenfor Klitmøller.

Fra kommunens tekniske forvaltning og fra private har vi fået en del skøder og pantebreve, som er indgået i samlingen og registreret i kartoteket.

Kortsamlingen har fået suppleret samlingen af matrikelkort fra ca. 1850, så vi nu skulle have dem komplet for alle sogne i Ty, på Mors og i Hanherred.

Billedsamlingen vokser stadig. Fra kgl. kammersanger Einar Nørby har vi modtaget en stor og værdifuld samling af negativer, og andre har bidraget med nyere og ældre billeder men, kære læser, vi har plads til mange flere!

*Kone med hovedsæt
Maren Christensdatter Støvring, f. 1798 i
Silstrup, gift med Christen Pedersen, der fik
hendes fødegård. – Efter en kopi af et nu
ukendt originalt fotografi. Kopien findes i
Thisted byhistoriske Arkiv.*

I det forløbne år har arkivet haft besøg af over 200, der har arbejdet med forskellige emner. Vi har hjulpet med oplysninger og vejledning til studierne og i at benytte arkivets samlinger og kartoteker. Der er også ydet hjælp til læsning af gammel dansk skrift. Mange telefoniske forespørgsler og breve er besvaret, også fra udlandet og tit ret udførligt. Al korrespondance bliver opbevaret. Med biblioteker, museer og andre arkiver har vi haft et særdeles godt samarbejde.

Arkivet, der er en afdeling af Thisted Bibliotek, er åbent tirsdag, onsdag, torsdag og fredag 13.30-17.00 og har telefon (07) 972399. Adressen er Thisted byhistoriske Arkiv, Biblioteket, 7700 Thisted.

Torsten Balle.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Hanherred 1977, side 134-135).